

Ansvarsprövning 2015

*Översiktlig granskning av
kommunstyrelsen och nämnderna*

Anneth Nyqvist

April 2016

Vilhelmina kommun

1

Inledning

Inledning

Bakgrund

Av kommunallagen och god revisionssed följer att revisorerna årligen ska granska alla styrelser och nämnder.

Kommunstyrelse och facknämnder ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter.

Revisionsfråga och revisionskriterier

Granskningen syftar till att besvara följande revisionsfrågor:

- Kan nämnden/styrelsen i rimlig grad verifiera att den utövat styrning och kontroll över tilldelat uppdrag?
- Är redovisat resultat för nämnden/styrelsen förenligt med fastställda mål?

Fokus riktas i första hand mot följsamhet till fullmäktiges uppdrag i form av mål och budget. I tid avgränsas granskningen till verksamhetsåret 2015.

Metod

Analys av sammanträdesprotokoll 2015, budget 2015 och bokslut 2015.

2

Granskningsiakttagelser

Kommunstyrelsen

Fullmäktiges uppdrag till kommunstyrelsen kommer framför allt till uttryck i reglemente, budget- och strategiplan 2015-2018. Under 2015 har kommunstyrelsen genomfört 9 sammanträden.

Granskningsiakttagelser

- **Verksamhet**

- Av styrelsens protokoll framgår att styrelsen under året lämnat förslag till KF i flertal ärenden, bl.a. motioner, budget, planer och olika styrdokument.
- Av årsredovisning framgår vilka verksamhetsmål som kommunstyrelsen har arbetat med under året.
- Bedömning av måluppfyllelse avseende övergripande mål saknas. Det framgår att det under året har pågått ett arbetet för att bryta ned målen i konkreta mål för nämnder och verksamheter och att föra in dem i det planeringsverktyg som anskaffats för att underlätta och effektivisera verksamhetsplaneringen.
- När det gäller verksamhetsmålen uppnås två av tre mål inte. Det tredje målet avseende energiförbrukning har inte mätts. Vår bedömning är att styrelsens måluppfyllelse beträffande styrelsen verksamhetsmål är svag.

- **Ekonomi**

- Delårsrapporter visar prognos per april -0,5 Mnr, respektive augusti -1,4 Mnr.
- Redovisar för år 2015 ett överskott med +5,6 Mnr.
- Styrelsen har uppmanat utbildningsnämnden och socialnämnden att snarast vidta åtgärder i verksamheterna för att hålla budget 2015 i balans samt att uppmana till återhållsamhet i styrelsen och nämnderna med anledning av det kärva ekonomiska läget.
- Utöver rapporteringen i delårsrapporterna har styrelsen inte påkallat fullmäktiges uppmärksamhet på problemen eller stöttat socialnämnden och fullmäktige med förslag till åtgärder.

-

Utbildningsnämnden

Fullmäktiges uppdrag till utbildningsnämnden kommer framför allt till uttryck i reglemente och Budget- och strategiplan 2015-2018. Under 2015 har nämnden genomfört 6 sammanträden.

Granskningsiakttagelser

• Verksamhet

- Av nämndens protokoll framgår att nämndens styrning främst har skett genom uppdrag till förvaltningen och förslag till andra politiska instanser. Överlag har nämnden fattat relativt få verkställande beslut för nämndens verksamheter.
- I Budget- och strategiplan 2015-2018 finns mål för nämndens verksamheter. I verksamhetsberättelse 2015 är det svårt att få någon uppfattning om måluppfyllelsen då flertalet av målen ska mätas 2018 eller att det saknas uppgifter för 2015. Två av 10 mål uppfylls inte i övrigt kan vi inte göra någon bedömning.
- I övrigt noteras att nämnden har följt upp samt reviderat internkontrollplan.

• Ekonomi

- Nämnden har fått löpande ekonomiuppföljning och tidigt fått signal om att verksamheten inte bedrivs inom tilldelad budgetram. Av protokollen framgår att olika förslag till besparingar har diskuterats, framförallt gäller detta åtgärder som avser budget 2016. Nämnden har inte fattat aktiva beslut utifrån ekonomiuppföljningar under 2015 utan noterat information.
- Delårsrapporter visar prognos per april: - 5,0 Mnkr, prognos per augusti -8,5 Mnkr.
- Redovisar för år 2015 ett positivt resultat motsvarande c.a. +5,8 Mnkr mot budgetram. Vi bedömer dock att nämnden inte har haft kontroll på den ekonomiska uppföljningen under 2015 och att prognossäkerheten har varit bristande.

Socialnämnden

Fullmäktiges uppdrag till socialnämnden kommer framför allt till uttryck i reglemente samt budget- och strategiplan 2015-2018. Under 2015 har nämnden genomfört 8 sammanträden.

Granskningsiakttagelser

• Verksamhet

- Granskning av nämndens protokoll visar att nämndens styrning har kommit till uttryck genom bl.a. at förorda införandet av modell för innovationsprocess för bemanning och arbetstidsmodeller, översyn av taxor, revidering av socialnämndens ledningsorganisation,
- Nämnden har i fullmäktiges budget- och strategiplan 2015-2108 mål för verksamheten. I årsredovisning redovisas nämndens verksamhetsmål. Måluppfyllelse bedöms i: 3 av 7 mål, ej måluppfyllelse: 2 av 7. Vi kan konstatera att vid redovisningens upprättande saknas uppgifter som möjliggör för nämnden att bedöma måluppfyllelse för 2 av nämndens mål. Vår bedömning är att nämnden når svag måluppfyllelse.

• Ekonomi

- Granskningen av nämndens protokoll visar att nämnden fått regelbunden ekonomisk uppföljning.
- Delårsrapport visar prognos per april: -19,8 Mnkr. Nämnden begär tilläggsanslag för finansiering av avdelningen Strandbacka med motsvarande beräknad kostnader för personal och viss övrig drift med 4,4 mnkr.
- Delårsrapport per augusti visar prognos -21,8 Mnkr.
- Redovisar ett underskott mot budgetram med - 21,4 Mnkr.
- Vi bedömer att nämndens budgetavvikelse är stor och att detta äventyrar hela kommunens ekonomi. Nämnden har fattat aktiva beslut men de har inte gett effekter under 2015. Större delen av avvikelsen beror på ett ökat antal ärenden. Däremot har prognossäkerheten varit god. Nämnden har begärt överläggningar med kommunstyrelsen med anledning av det ekonomiska läget. Nämnden har dock brustit genom att av fullmäktige inte begära utökad ram, nya riktlinjer eller stöd för att komma tillrätta med ekonomin.

Miljö- och byggnadsnämnden

Fullmäktiges uppdrag till miljö- och byggnadsnämnden kommer framför allt till uttryck i reglemente samt budget- och strategiplan 2015-2018. Under 2015 har nämnden genomfört 6 sammanträden.

Granskningsiakttagelser

- **Verksamhet**
 - Granskningen av nämndens protokoll visar att nämndens styrning kommit till uttryck genom bl.a. godkänt förslag till budget, upprättat delårsbokslut samt planer och föreskrifter inom nämndens verksamhetsområde.
 - Följt upp internkontrollplan 2015
 - Nämnden har inte redovisat någon uppföljning av målen i verksamhetsberättelsen för 2015.
- **Ekonomi**
 - Prognosen per april uppgick till 0 mnkr och per augusti till +0,8 mnkr.
 - Nämnden redovisar för 2015 ett positivt resultat jämfört med budget: +1,3 mnkr

Fullmäktigeberedning – Kultur och fritid

Uppdrag:

Syftet med beredning är att se över omfattning och kostnad för fritids- och kultursektorn inom Vilhelmina kommun.

Beredningen ska utreda konsekvenserna av att halvera kommunens kostnad inom dessa verksamheter och ska på ett lämpligt sätt samråda med berörda organisationer och företrädare för dem som berörs.

Beredningens uppdrag innefattar även utarbetande av förslag till reviderade/nya former och regler för hur kommunens stöd och fritidssektorn ska fördelas.

Arbetet ska vara klart 2016-04-01.

Beredningens arbete under 2015:

Kartläggning av verksamheten

Information till fullmäktige 14 december

Förslag till reglemente för föreningsbidrag, lokaluthyrning samt övriga stöd till kultur och fritid m.m. inom kommunstyrelsens ansvarsområde.

Bedömning:

Beredningens arbete är inte slutfört men följer uppdrag från fullmäktige.

Fullmäktigeberedning – Utveckling Kittelfjäll

Uppdrag:

Kommunfullmäktige har tillsatt beredning för att ta fram beslutsunderlag för hur den framtida exploateringen av markområden med tillhörande vatten och avlopp ska planeras för de kommande åren i Kittelfjäll.

Att ta fram en lämplig etappindelning av exploateringen, kostnadsberäkna densamma och lämna förslag på finansiering samt att lämna förslag till exploateringsavtal som kan användas i det fortsatta arbetet tillsammans med exploatörerna området.

Beredningens arbete under 2014:

Redovisning av pågående och ansökta detaljplaner i området.

Kalkyl avseende trolig investeringsvolym 2015

Grundmodell för exploateringsavtal

Sammanställning över tänkta tidpunkter för detaljplaner, exploateringsavtal, grävning, anslutningspunkter etc.

Utveckla exploateringsavtalen med förslag till riskdelning mellan kommun och exploatör, insatskapital, in-teckning i fastighet, löptid, räntebelopp samt bredbandsförläggning.

Va-utredning har upprättats, projektering och planering av utbyggnad av reningsverk pågår.

Behovet av gemensamma ytor, parkeringar och skoterspår etc, bör läggas in i kommande detaljplaner.

Att beredningens arbete bör fortsätta under nästa mandatperiod.

Utveckling Kittelfjäll forts

Övergripande målsättning för det fortsatta arbetet

Nödvändiga tillstånd för reningsverket ska vara klara under kvartal 4 2015 och att byggstart sker våren/sommaren 2016.

Detaljplaner på berörda områden ska färdigställas med åtföljande exploateringsavtal under kvartal 4 2015.

Tidpunkt för slutrapportering till fullmäktige skjuts upp vid flera tillfällen under 2015. Slutligen till februari 2016.

10 november 2015 beslutas att den fördjupade översiktsplanen för Kittelfjäll ska följas. Förslag till finansiering ska upprättas.

Slutrapport till fullmäktige 2016-03-01.

Markanvisning och exploateringsavtal

Fördelningsnyckel VA Västa Kittelfjäll

VA-taxa anslutningsavgifter, att inte göra någon justering av anslutningsavgifterna

Skidspår, att inte göra någon omdragning av skidspår på kommunens fastighet Kittelfjäll 2:85

Bedömning:

Beredningen har utfört och återrapporterat sitt arbete enligt fullmäktiges uppdrag.

3

Revisionell bedömning

Revisionell bedömning

Utifrån genomförd granskning görs följande revisionella bedömningar:

- Att bygg- och miljönämnden i väsentlig grad kan verifiera att de under år 2015 har utövat styrning och kontroll över tilldelat uppdrag
- Att kommunstyrelsen kan i rimlig grad verifiera att styrelsen under år 2015 har utövat styrning och kontroll över sin egen verksamhet. Däremot bedöms styrning och kontroll utifrån uppsiktsplikten inte vara tillräcklig, både mot bakgrund av socialnämndens budgetavvikelse och stora brister gällande prognossäkerheten. Styrelsen har utöver delårsrapporter inte påkallat fullmäktiges uppmärksamhet på problemen eller stöttat socialnämnden och fullmäktige med förslag till åtgärder på ett tillräckligt sätt. Kommunens resultat har förändrats med 35 mnkr från den prognos som gjordes per delårsbokslutet i augusti t.o.m. det slutliga utfallet.
- Att utbildningsnämnden endast delvis kan verifiera att nämnden har styrt sin verksamhet och ekonomi på ett tillräckligt sätt. Målen är inte uppfyllda eller uppföljningsbara, nämnden redovisar ett positivt resultat men en stor brist gällande prognossäkerhet.

Revisionell bedömning

Utifrån genomförd granskning görs följande revisionella bedömningar:

- Att socialnämnden inte kan verifiera att nämnden under år 2015 har utövat styrning och kontroll över sin verksamhet och ekonomi i tillräcklig grad. Nämnden har fattat aktiva beslut men de har inte gett tillräckliga effekter. Prognossäkerheten har dock varit god. Vidare har nämnden brustit genom att av fullmäktige inte begära utökad ram eller nya riktlinjer eller stöd för att komma tillrätta med ekonomin.